

Kwaliteitsoordeel Expertgroep toetsen PO

Zaaknummer: 19.002

Het betreft hier het kwaliteitsoordeel over de toets: Begrijpend Lezen 3.0 (gr. 8) – Cito B.V.

I. Aanvraag en Proces

Op 21 maart 2019 werd de aanvraag ontvangen op het secretariaat van de onafhankelijke Expertgroep toetsen PO, hierna aangeduid als de Expertgroep. Op 21 maart 2019 werd door de Expertgroep vastgesteld dat de aanvraag de benodigde informatie bevatte.

De initiële beoordeling werden voor commentaar van de aanvrager op 9 mei 2019 opgestuurd naar de aanvrager.

Het commentaar van de aanvrager werd op 16 mei 2019 ontvangen en toegevoegd aan de voorliggende informatie voor de Expertgroep PO. Naar aanleiding van deze informatie is de definitieve beoordeling aangepast. De definitieve beoordeling is op 3 juni 2019 naar de Expertgroep gestuurd.

Op 6 juni 2019 kwam de Expertgroep PO in vergadering bijeen om de aanvraag en beoordelingen te bespreken. Hierbij kwamen zij tot het hier onderstaande kwaliteitsoordeel.

II Beoordeling

Bij de beoordeling van de toets beoordeelt de Expertgroep Toetsen PO of de toets voldoet aan de wettelijke vereisten, zoals omschreven in het Toetsbesluit, art 11, eerste lid en derde lid. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de onderwijskundige aspecten en de psychometrische aspecten van de toets. Voor de beoordeling van beide onderdelen doet de Expertgroep een beroep op externe deskundigen.

De onderwijskundige aspecten worden beoordeeld door externe onderwijskundige experts. De psychometrische aspecten worden beoordeeld door externe psychometrische experts.

Voor de beoordeling van de onderwijskundige en psychometrische aspecten is een beoordelingskader ontwikkeld in samenwerking met de onderwijskundige en psychometrische experts. Het beoordelingskader is op grond van artikel 10 van genoemd instellingsbesluit op 8 februari 2019 door de Expertgroep PO vastgesteld. De onderwijskundige/psychometrisch expert beoordeelt de voorgelegde toets aan de hand van dit kader en legt de bevindingen daarvan voor aan de Expertgroep. De Expertgroep heeft deze bevindingen meegewogen in haar finale afweging en daarbij ook de nadien door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie betrokken. Dit heeft geleid tot een door de Expertgroep bijgesteld oordeel voortvloeiend uit de toepassing van het beoordelingskader op de aanvraag.

Begrijpend Lezen 3.0 groep 8

Deze toets heeft bij de beoordeling door de onderwijskundige/psychometrisch experts op alle onderdelen een voldoende ontvangen. De Expertgroep gaat mee in deze beoordeling en heeft geen verder commentaar op deze beoordeling.

Begrijpend Lezen 3.0 groep 8 meet de vaardigheid van leerlingen in begrijpend lezen zoals deze wordt aangeleerd in het Nederlandse basisonderwijs. Daarbij wordt gekeken hoe goed een leerling geschreven teksten kan begrijpen en hoe de vaardigheid in begrijpend lezen van de leerling zich in de loop van de jaren ontwikkelt.

Voor de normering is een representatieve steekproef gebruikt. De procedure voor het samenstellen van de steekproeven is onderbouwd en de omstandigheden waaronder data is verzameld, is redelijk vergelijkbaar met de omstandigheden waaronder de toetsen worden afgenomen. De gebruikte normgroepen zijn groot genoeg en representatief voor de doelpopulatie.

De betrouwbaarheidsgegevens werden op correcte wijze berekend. Uit deze gegevens blijkt dat betrouwbaarheid van de toets voldoende is, als aangenomen mag worden dat de toets geen zware

consequenties voor de leerlingen heeft en er rekening mee gehouden wordt dat er altijd sprake zal zijn van misclassificaties ter grootte van veelal maximaal 1 niveau.

Met betrekking tot de validiteit wordt aangegeven dat de gekozen teksten in het materiaal een passende en voor leerlingen herkenbare range tekstsoorten en inhouden geven, uit verschillende genres. Ook de soorten toetsopgaven en antwoordmogelijkheden geven over de grote lijn op relevante, objectieve en efficiënte wijze een beeld van de vaardigheid in begrijpend lezen van leerlingen. De vaardigheid van leerlingen in groep 8 op het vlak van lezen met begrip wordt door de gekozen materialen en vragen, onderbouwd door de verantwoording van de constructie van de toets, inderdaad getoetst. Ook de psychometrische data geven aan dat er met de toetsen Begrijpend lezen 3.0 gemeten wordt wat men beoogt te meten, namelijk Begrijpend lezen groep 8.

In de wetenschappelijke verantwoording wordt toegelicht hoe de toetsen ingezet kunnen worden om de ontwikkeling van leerlingen te volgen in de tijd, namelijk door het toetsresultaat van een leerling te vergelijken met andere leerlingen en door het toetsresultaat van een leerling te vergelijken met diens andere toetsresultaten.

De aanvrager heeft in de handleiding uitgebreid beschreven op welke wijze de verschillende gebruikers kunnen communiceren over de resultaten. Ook wordt aandacht besteed aan de wijze waarop met ouders over de toetsresultaten gecommuniceerd kan worden. Daarbij wordt vooral gewezen op het leerlingrapport, waarin zowel het niveau van de leerling als de progressie van de leerling numeriek en grafisch gepresenteerd worden. Daarnaast wordt de leerkracht gewezen op misverstanden die zich bij de interpretatie van de niveau-indelingen bij de ouders kunnen voordoen. Ook moeten de docenten aan ouders het verschil tussen methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen duidelijk maken en de ouders erop wijzen dat de verschillende toetsen de leerling anders (kunnen) beoordelen.

De wetenschappelijke verantwoording geeft tot slot in samenhang uitgebreid informatie over de operationalisering van de inhoud van de referentieniveaus naar de vorm en inhoud van de toetsmaterialen en soorten opgaven.

Voor een uitgebreide bespreking van de hierboven genoemde kwaliteitsaspecten wordt verwezen naar de beoordeling van de externe deskundigen; deze vindt u als bijlage bij dit advies.

III. Oordeel

Alles overwegende en gezien de beoordelingen van de inhoudelijke deskundigen, oordeelt de Expertgroep dat de beoordeelde toets Begrijpend Lezen 3.0 groep 8 van voldoende kwaliteit is om in het primair onderwijs te worden gebruikt voor het in kaart brengen van de leervorderingen van de leerlingen.

Het kwaliteitsoordeel is aldus vastgesteld te Utrecht, 6 juni 2019.

De voorzitter,

Prof. Dr. C.P.M. van der Vleuten

Bijlagen:

- Beoordeling externe deskundigen Begrijpend Lezen 3.0 groep 8